

Betænkning

over forslag til lov om støtte til omskoling.

(Afgivet af udvalget den 6. februar 1969).

Udvalget har holdt 6 møder og har herunder haft 1 samråd med arbejdsministeren.

Udvalget har modtaget skriftlige henvendelser fra De samvirkende danske Husmandsforeninger, De samvirkende danske Landboforeninger, Jydsk teknologisk Institut og Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger.

Spørgsmålet om rækkevidden af bestemmelsen i § 1 a er blevet indgående behandlet, herunder også i samråd med arbejdsministeren, som har udtalt:

„Ordlyden i § 1 a gør det muligt at iværksætte eller støtte omskolingskursus overalt i landet, hvor og når beskæftigelsesforholdene — f. eks. ved virksomhedsnedlæggelser — gør det nødvendigt midlertidigt at supplere bestående uddannelses- og støtte-muligheder.

Der kan endvidere efter paragraffens ordlyd over hele landet iværksættes eller ydes støtte til omskolingskursus for bestemte grupper af personer, som det har vist sig vanskeligt at anvise arbejde. I bemærkningerne til lovforslaget er som eksempel nævnt ældre personer, men omskoling efter lovforslaget bør også — uanset alder — tilbydes andre personer, der må skifte erhverv, og som har særlige vanskeligheder at overvinde for at omstille sig til det nye arbejdsområde.

Ved udformningen af disse omskolingskursus vil man søge at give kurserne et sådant indhold, at arbejdskraften ikke bindes for tæt til en enkelt eller enkelte bestemte virksomheder, men har mulighed for mere frit at søge arbejde. Man ønsker således ikke at etablere „skræddersyede“ uddannelser uden for egnsudviklingsområderne, men på den anden side over hele landet — for de vanskeligt stillede grupper vedkommende

— at kunne tilpasse de mere systematiske uddannelser til deltagernes særlige omstillingssituationer.

En praksis som den skitserede dækkes af såvel lovforslagets tekst som af forudsætningen for den rent skønsmæssigt fastsatte beløbsramme. Det skønnes derfor ikke nødvendigt at foretage ændringer.“

Bl. a. på baggrund af henvendelsen fra De samvirkende danske Landboforeninger og fra De samvirkende danske Husmandsforeninger har udvalget drøftet de selvstændigt erhvervsdrivendes behov for deltagelse i kursus afholdt i henhold til lovforslaget og i henhold til loven om erhvervsmæssig uddannelse af ikke-faglærte arbejdere. Arbejdsministeren har oplyst, at man ved ydelse af økonomisk støtte til deltagere i lovforslagets omskolingsforanstaltninger ikke agter at kræve, at de pågældende opfylder betingelserne for nydende medlemskab af en statsanerkendt arbejdsløsheds-kasse, således som det er tilfældet ved ydelse af godtgørelse til deltagere i kursus i henhold til ovennævnte lov. Det erindres herved, at kun ubemidlede lønarbejdere, der har deres hovederhverv og væsentligste livsophold ved lønarbejde, kan være nydende medlemmer. Som følge heraf kan f. eks. landmænd, hvis ejendoms grundværdi overstiger 14.000 kr. ved 13. alm. vurdering, ikke oppebære godtgørelse. Arbejdsministeren har endvidere oplyst, at han har anmodet arbejdsnævnet, der har fastsat den nævnte grænse, om at tage kriterierne for landbrugeres adgang til nydende medlemskab af en arbejdsløsheds-kasse op til overvejelse. Nævnet har herefter erklæret sig enig med arbejdsministeren i, at den stedfundne udvikling i landbrugets driftsformer har gjort

en lempelse af reglerne for jordbrugeres adgang til medlemskab af en arbejdsløshedskasse rimelig. En revision af reglerne bør efter nævnets opfattelse finde sted i sammenhæng med en samlet vurdering af de eksisterende regler om selvstændig virksomheds og biindtægters indflydelse på medlems- og understøttelsesretten.

Udvalget er af den opfattelse, at en forhøjelse af nævnte grænse er meget påkrævet på grund af strukturændringen, og henstiller derfor til arbejdsministeren at foranledige arbejdsnævnets overvejelser herom fremskyndet mest muligt.

I tilslutning til udvalgets drøftelse vedrørende sammensætningen af det i lovforslagets § 2 omhandlede udvalg har arbejdsministeren oplyst, at det er hensigten at begrænse udvalget til 4 medlemmer, repræsenterende Dansk Arbejdsgiverforening og Landsorganisationen i Danmark samt en af arbejdsministeren udpeget formand under hensyn til, at der i almindelighed vil blive tale om omskoling til arbejdsområder, der repræsenteres af de nævnte organisationer. Det er på denne baggrund ikke hensigten at supplere udvalget med yderligere, permanente medlemmer, hvorimod det er tanken, at arbejdsministeren skal kunne udvide udvalget med enkelte andre repræsentanter, når der i udvalget skal drøftes spørgsmål af principiel betydning for andre organisationer og styrelser.

Et flertal (det konservative folkepartis, venstres og det radikale venstres medlemmer af udvalget) indstiller herefter lovforslaget til *vedtagelse* med det af arbejds-

ministeren stillede og af udvalget tiltrådte ændringsforslag nr. 2.

Et *mindretal* (socialdemokratiets og socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det af mindretallet stillede ændringsforslag nr. 1, hvorom der henvises til de ledsagende bemærkninger, og med det af arbejdsministeren stillede ændringsforslag nr. 2.

Ændringsforslag.

Af et *mindretal* (Erling Dinesen, K. B. Andersen, Anker Jørgensen, Peter Jørgensen, Risgaard Knudsen og Ove Munch):

Til § 1.

1) I § 1 ændres „20 mill. kr.“ til: „30 mill. kr.“.

Af *arbejdsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Ny paragraf.

2) Efter § 3 indsættes som ny paragraf:

„§ 4. Loven optages til revision i folketingsåret 1970-71.“

Bemærkninger.

Til nr. 1.

Under hensyn til det i betænkningen anførte om rækkevidden af § 1 a må en forhøjelse af beløbsrammen til 30 mill. kr. anses for påkrævet.

Gerda Møller.	Knud Bro.	Mads Eg Damgaard, næstformand.	Stetter.	P. E. Eriksen.
Robert Christensen.	Eva Ree.	Erik Hansen (Ålborg amt), formand.		Kirkegaard.
Lindegård Rasmussen.	Erling Dinesen.	K. B. Andersen.		Anker Jørgensen.
	Peter Jørgensen.	Risgaard Knudsen.		Ove Munch.

Ved betænkningens afgivelse havde *Lis Groes* orlov på grund af sygdom.